

दृढमूला वयं राज्ये मित्राणि परिगृह्य च । सारवदिपुलं सैन्यं सत्कृत्य च दुरासदं ।

ते च त्रयोदशं वर्षं पारयिष्यन्ति चेद्वतं । जेष्यामस्तान् वयं राजन् रोचतां ते परन्तप ।

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ त्वं प्रत्यानयस्वैतान् कामं व्यध्वगतानपि । आगच्छन्तु पुनर्द्युतमिदं कुर्वन्तु पाण्डवाः ।

२४७५

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो द्रोणः सोमदत्तो वाह्लीकश्चैव गौतमः । विदुरो द्रोणपुत्रश्च वैश्यापुत्रश्च वीर्यवान् ।

भूरिश्रवाः शान्तनवो विकर्णश्च महारथः । मा द्यूतमित्यभाषन्त शमोऽस्त्विति च सर्वशः ।

अकामानाश्च सर्वेषां सुहृदामर्थदर्शिनां । अकरोत् पाण्डवाङ्गानं धृतराष्ट्रः सुतप्रियः ।

इति श्रीमहाभारते सभापर्वणि अनुद्युतपर्वणि पुनर्द्युधिष्ठिराङ्गाने द्वादशतितमोऽध्यायः ॥ ७२ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अथाब्रवीन्महाराज धृतराष्ट्रं जनेश्वरं । पुत्रहार्दाद्धर्मयुक्ता गान्धारी शोककर्षिता ।

जाते दुर्योधने चत्ता महामतिरभाषत । नीयतां परलोकाय साध्वयं कुलपांसनः ।

२४८०

व्यनदज्जातमात्रो हि गोमायुरिव भारत । अन्तो नूनं कुलस्यास्य तन्निबोधत भारत ।

मा निमज्जीः स्वदोषेण महापुत्रं हि भारत । मा बालानामशिष्टानामभिमंस्था मतिं प्रभो ।

मा कुलस्य चये घोरे कारणं त्वं भविष्यसि । बद्धं सेतुं कौऽनुभिन्द्याद्धमेच्छान्तश्च पावकं ।

शमे स्थितान् को नु पार्थान् कोपयेद्भरतर्षभ । स्मरन्तं त्वामाजमीढं स्मारयिष्याम्यहं पुनः ।

शास्त्रं न शास्ति दुर्वृद्धिं श्रेयसे चेतराय च । न वै दृष्टो बालमतिर्भवेद्राजन् कथञ्चन ।

२४८५

त्वन्नेत्राः सन्तु ते पुत्रा मा त्वां दीर्घाः प्रहासिषुः । तस्मादयं मदचनात्यज्यतां कुलपांसनः ।

तथा ते न कृतं राजन् पुत्रस्नेहान्नराधिप । तस्य प्राप्तं फलं विद्धि कुलान्तकरणाय यत् ।

शमेन धर्मेण परस्य बुद्ध्या या ते बुद्धिः साऽस्तु ते मा प्रमादीः । प्रध्वंसिनी क्रूरसमाहिता श्रीर्मुदुप्रौढा गच्छति पुत्रपौत्रान् ।

अथाब्रवीन्महाराजो गान्धारीं धर्मदर्शिनीं । अन्तः कामं कुलस्यास्तुन शक्नोमि निवारितुं ।

यथेच्छन्ति तथैवास्तु प्रत्यागच्छन्तु पाण्डवाः । पुनर्द्युतश्च कुर्वन्तु मामकाः पाण्डवैः सह ।

२४९०

इति श्रीमहाभारते सभापर्वणि अनुद्युतपर्वणि गान्धारीवाक्ये त्रिसप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७३ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो व्यध्वगतं पार्थं प्रातिकामी युधिष्ठिरं । उवाच वचनाद्राज्ञो धृतराष्ट्रस्य धीमतः ।

उपास्तीर्णा सभा राजन्ननुष्ठा युधिष्ठिर । एहि पाण्डव दीव्येति पिता त्वहेति भारत ।

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ धातुर्नियोगाद्भूतानि प्राप्नुवन्ति शुभाशुभं । न निवृत्तिस्तयोरस्ति देवित्वं पुनर्यदि ।

अचद्युते समाङ्गानं नियोगात् स्वविरस्य च । जानन्नपि चयकरं नातिक्रमितुमुत्सहे ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ असम्भवे हेममयस्य जन्तोस्तथापि रामो लुलुभे मृगाय । प्रायः समासन्नपराभवानां धियो विपर्यस्ततरा

भवन्ति ।

२४९५

इति ब्रुवन्निवृत्ते भ्रातृभिः सह पाण्डवः । जानंश्च शकुर्नेमायां पार्था द्यूतमियात् पुनः ।

विविशुस्ते सभा तान् पुनरेव महारथाः । कथयन्ति स्म चेतांसि सुहृदां भरतर्षभाः ।

यथोपजोषमासीनाः पुनर्द्युतप्रवृत्तये । सर्वलोकाविनाशाय दैवेनोपनिषिदिताः ।

॥ शकुनिस्त्वाच ॥ अमुञ्चत् स्वविरो यद्वो धनं पूजितमेव तत् । महाधनं ग्लहं त्वेकं शृणु भो भरतर्षभ ।